

Dodatek.

Rozhodnutí nejvyššího soudu jako kárného soudu odvolacího v kárných věcech soudců, advokátů a notářů.

Čís. 308 dis.

Porušení povinností uložených soudci v § 2 zákona čís. 46/1868 ř. z. a v §§ 45 až 47 patentu čís. 81/1853 ř. z.,

odstranil-li ze spisů zápis o výsledku obviněného, jímž byl sám nařčen z trestného činu, a nahradil-li jej jiným zápisem, neobsahujícím takové obvinění,

dával-li si komisi výlohy platiti přímo a hotově stranou, a tykal-li si při projednávání sporu s právním zástupcem jedné ze stran.

(Rozh. ze dne 10. února 1937, Ds II 20/36.)

Nejvyšší soud jako soud odvolací v kárných věcech soudců a soudcovských čekatelů nevyhověl odvolání obviněného soudce z nálezu vrchního soudu v Brně jako kárného soudu, pokud jím byl obviněný uznán vinným služebním přečinem podle § 2 zákona čís. 46/1868 ř. z.

Z d ů v o d ů :

Odvolání obviněného z výroku o vině není v žádném směru odůvodněno.

A d 1 n á l e z u: Obviněný uvádí v úvodu svého odvolání, že podává odvolání co do viny pouze ohledně bodů 2 až 4 nálezu, ve vývodech odvolání napadá však nejen výrok o kvalifikaci činu jako služebního přečinu, snaže se dovoditi, že šlo o pouhou nepořádnost, což spadá pod hledisko odvolání z viny, ale i přímo výrok o vině, pokud bylo uznáno, že se vměšoval do trestního vyšetřování neoprávněně a využívaje nedostatečné informovanosti okresního soudce M., a uplatňuje, že byl skutečným zástupcem trestního referenta okresního soudce M., a že tento soudce četl a podepsal nový protokol, který byl sepsán s N. Činí tak neprávem. Obviněný — jak je patrné z protokolu o výsledku obviněného N. — neprovedl tento výslech a nepsal o něm protokol jako

vyslychající soudce a tudíž jako zástupce trestního soudce, nýbrž uvedl v protokole jako soudce výslech N. provedšího okresního soudce M. a tomuto dal také protokol podepsati, vyznačiv jako datum výslechu den 26. září 1933, kdy se dál původní výslech, aby tak bylo vzbuzeno zdání, že protokol jím sepsaný a dodatečně do spisů založený je původním protokolem, který s obviněným N. sepsal dne 26. září 1933 příslušný trestní soudce M. Tento původní protokol obviněný ze spisů odstranil. Obviněný, proti němuž N. u četnictva a též před soudem (při původním zodpovědném výslechu) vznesl obvinění, že ho k jeho trestnému činu navedl, byl nadto vůbec z výkonu soudcovského vyloučen, ať již z toho důvodu, že byl podezřelý z účasti na onom trestném činu, nebo proto, že byl z ní křivě obviňován a tedy trestným činem poškozen (§ 67 tr. ř.). Kárný senát proto právem uznal, že obviněný jednal neoprávněně. Okresní soudce M. udal jako svědek výslovně, že si obviněný od něho jako od trestního soudce vyžádal předvedení N. z vazby za tím účelem, aby s ním jako exekuční komisař mohl sepsati nějaký účet ve věci vnučené správy, že však obviněný použil tohoto předvedení k rozmluvě s N. o obvinění jím naň vzneseném, že pak žádal na svědkovi, aby N. na místě sepsaného již konstitutu sepsal konstitut nový (zřejmě v němž by obvinění obviněného bylo vypuštěno), že to svědek odepřel učiniti, že však obviněný sám proti jeho vůli napsal s N. nový konstitut, který pak svědek dodatečně podepsal. Právem proto kárný senát též vyřkl, že obviněný využil nedostatečné informovanosti okresního soudce M. Ve svém celku je toto kárné provinění, ohroživší správný chod výkonu spravedlnosti hrubým způsobem, již samo o sobě tak závažné, že zakládá služební přečin a nikoli pouhou nepořádnost.

A d 2 n á l e z u: V tomto bodě snaží se odvolání dovoditi, že skutek, pro který byl obviněný uznán vinným, totiž že si dával od N. zaplatiti výlohy komisní, nebyl výsledky kárného řízení vůbec prokázán a zejména obviněným doznán. Obviněný sice při svém výslechu u okresního soudu pouze uvedl: »zdá se mi však, že nějaké komisní výlohy mi N. platil«, odvolání však přehlíží, že se obviněný při ústním jednání před kárným senátem výslovně doznal ke všem za vinu mu kladeným skutkům, a tedy též k tomu, že si dával od N. zaplatiti výlohy komisní. Pokud jde o posouzení trestnosti tohoto doznaného jednání obviněného s hlediska kárného, dovozuje odvolání, že obviněný komisní výlohy od N. přijaté vždy vyznačil ve spise i v cestovním deníku a neporušil tudíž svých povinností. Odvolání však přehlíží, že obviněný nebyl uznán vinným, že komisní výlohy přijímal nemaje na ně nároku anebo v neoprávněné výši, nýbrž jediné, že si dával komisní výlohy platiti přímo a hotově stranou. Tento postup je nepřípustný vzhledem k ustanovení § 1 vládního nařízení ze dne 15. prosince 1925, čís. 250 Sb. z. a n., které zakazuje soudcům přijímati v hotovosti platby, jež se mají u nich konati. U komisních výloh bylo pak výnosem ministerstva spravedlnosti ze dne 17. ledna 1929, čís. 50.494/28, uveřejněným ve Věstníku ministerstva spravedlnosti, roč. XI, čís. 2, ještě zvláště nařízeno, že, nejsou-li komisní výlohy kryty zálohou od strany předem vyžádanou, mají býti vyžádány

od strany poplatkovým lístkem, který však nesmí býti dříve vyhotoven, dokud není na spise potvrzení o učiněném zápisu v cestovním deníku.

A d 3 n á l e z u: Kárné provinění obviněného v tomto bodě jest obviněným doznaná a kárným senátem zjištěná skutečnost, že obviněný jako soudce při projednávání sporů, v nichž jednou stranou byl O. a druhou stranu zastupoval advokát Dr. P., přítel obviněného, při ústních jednáních tykal Dr. P-ovi. Kárný senát dovodil, že tato okolnost vzhledem k tomu, že šlo o spory, které trvaly poměrně dlouho a byly rozhodovány obviněným v neprospěch O. a jeho manželky, mohla vzbuditi u těchto domněnku, že obviněný jako soudce při projednávání a rozhodování těchto sporů v důsledku přátelství k Dr. P., které projevoval tykáním i při ústních jednáních, nadržuje straně jím zastoupené. Vzhledem k tomuto stavu věci nebylo třeba prováděti obviněným nabídnuté důkazy ani o tom, jak se chová vůči Dr. P., neboť kárný senát hodnotil pouze obviněným doznané tykání Dr. P-ovi, ani o tom, že obviněný nikterak Dr. P-ovi, resp. stranám jím zastoupeným, nenadržoval, protože ani v tomto směru nebyl obviněný uznán vinným. Návoru projevenému v odvolání, že zjištěné tykání obviněného Dr. P-ovi při projednávání sporů je s hlediska kárného nezávadné, nelze přisvědčiti. Podle § 46 soudní instrukce je povinností soudce, aby konal svůj úřad soudcovský s přísnou nestranností, podle § 47 soudní instrukce má se pak soudce při výkonu svého úřadu vystříhati všeho, co by bylo způsobilé snížení důvěry k jeho soudcovským úkonům a jich nestrannosti. Že by zjištěné tykání obviněného Dr. P-ovi při projednávání sporů, v nichž tento zastupoval jednu stranu, nebylo způsobilé snížení důvěry v nestrannost soudcovských úkonů obviněného za uvedených zjištěných okolností případu, odvolání se ani nesnaží dovoditi. Odvolání, které vytýká, že obviněný byl uznán vinným pouze pro dojem, jaký měl O., přehlíží právě, že kárná závadnost jednání soudcova nevyžaduje, aby bylo skutečně odůvodněno podezření ze stranickosti, nýbrž že stačí, mohlo-li jednání soudcovo u třetích osob vzbuditi dojem stranickosti. Tomu tak bylo ve sporech manželů O., u nichž odvolání samo zdůrazňuje, že šlo o vášnivé sporné strany, které každého střetnutí použily k hádkám a výstupům; neboť u takových vášnivě proti sobě zaujatých stran stačil každý sebelepší projev známosti obviněným vůči Dr. P. projevený k domněnce o stranickosti obviněného, a právě proto měl se obviněný tím spíše vystříhati všeho, co by mohlo tento dojem stranickosti vzbuditi nebo zesílit, hledě k tomu, že tykání je podle obecného nazírání projevem skutečně důvěrného přátelství a že se toto přátelství zvláště zdůrazňuje, činí-li takový projev soudce i při výkonu svého úřadu vůči advokátu jako právnímu zástupci strany. Že toto tykání vzbudilo u O. skutečně dojem stranickosti obviněného, je patrné z obsahu jeho stížnosti na vrchní soud. Okolnost v odvolání uvedená, že obviněný byl svědkem tykání mezi soudci a advokáty a proto si nebyl vědom kárné závadnosti svého jednání, je pro otázku viny nerozhodná, protože nepoznání kárné závadnosti jednání soudce neomlouvá.

A d 4 n á l e z u: V tomto bodě napadá odvolání pouze kvalifikaci činu obviněného za služební přečin. Odvolání přehlíží, že kárný senát shledal skutkovou podstatu služebního přečinu v souhrnu jednání obviněného, což kárný soud odvolací schvaluje, ježto, jak bylo dovozeno, skutek ad 1 nálezu uvedený dlužno kvalifikovati sám o sobě za služební přečin, nutno ovšem i ostatní jednání obviněného sub 2 až 4 nálezu uvedená, třeba by šlo jinak jen o služební nepořádnosti, spolu s tímto jednáním ad 1 nálezu uvedeným kvalifikovati podle § 2 zák. čís. 46/1868 ř. z. za služební přečin a při tom přihlídnouti k tomu, že se obžalovaný provinil kárně ve více směrech.

Čís. 309 dis.

Služební přečin podle § 2 zákona čís. 46/1868 ř. z., nazval-li soudce svědka »denunciantem«.

(Rozh. ze dne 10. února 1937, Ds II 23/36.)

Nejvyšší soud jako odvolací kárný soud v kárných věcech soudců uznal v kárné věci obviněného soudce o odvolání vrchního státního zastupitelství jako kárného žalobce proti nálezu vrchního soudu jako kárného soudu první stolice takto právem:

Odvolání kárného žalobce se vyhovuje, kárný nález, jímž byl obviněný uznán vinným nepořádností podle § 2 zák. čís. 46/1868 ř. z. a odsouzen k pořádkovému trestu důtky, se změňuje ve výrocích o kvalifikaci činu a o trestu a obviněný uznává se vinným služebním přečinem podle § 2 zák. čís. 46/1868 ř. z. a odsuzuje se podle § 6, lit. a) téhož zákona ke kárnému trestu přeložení ve stejné hodnosti na jiné služební místo bez nároku na stěhovací útraty.

Z d ů v o d ů:

Odvolání vrchního prokurátora, napadající kárný nález ve výroku o vině, pokud jím bylo vysloveno, že porušení služebních povinností, jímž byl obviněný uznán vinným, zakládá pouhou nepořádnost, a dovozuji, že toto porušení služebních povinností nutno kvalifikovati jako služební přečin, je plně odůvodněno.

Při posuzování, zda porušení služebních povinností soudcem dlužno pokládati za služební přečin, či za pouhou nepořádnost, je podle § 2, odst. 1 zák. čís. 46/1868 ř. z. přihlídnouti ke způsobu a stupni porušení služebních povinností, dále k tomu, zda se porušení to snad opakovalo, a konečně k přitěžujícím okolnostem. Kárný senát, posuzuje porušení služebních povinností obviněným s těchto hledisek, došel k úsudku, že u obviněného jde o pouhou nepořádnost, protože nedošlo ke skutečnému porušení, nýbrž pouze k ohrožení právních statků v § 47 soudní instrukce uvedených, porušení služebních povinností se neopa-